

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14700

Tarih : 01-09-2025

48590

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de milyonlarca işçi açısından temel geçim kaynağı olan asgari ücret, uzun süredir yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında reel değer kaybına uğramaktadır. 2026 yılı için net asgari ücret 28.075,50 TL olarak belirlenmiştir. Asgari ücretin temel amacı, işçinin emeğinin karşılığında insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmesini sağlayacak asgari gelir düzeyini güvence altına almaktır. Bu nedenle asgari ücretin belirlenmesinde yalnızca işverenlerin maliyetleri veya makroekonomik göstergeler değil; işçilerin gerçek yaşam maliyetleri, gıda, barınma, ulaşım, sağlık, eğitim ve diğer zorunlu harcamaları da esas alınmalıdır. Nitekim Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi (BİSAM), Açlık ve Yoksulluk Ağustos 2026 Dönem Raporu'na göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenmesi için aylık yapması gereken harcama tutarı ağustos ayı için 37 bin 203 liraya yükseldi. Bu harcama tutarının sadece gıda için yapılması gereken minimum tutar olduğu kaydedildi. Açlık sınırı üzerinden hanehalkı tüketim harcamaları esas alınarak yapılan hesaplama sonuçlarına göre ise yoksulluk sınırı 122 bin 217 lira olarak gerçekleşti. Açlık sınırı, 28.075,50 TL olan net asgari ücretin 9.127,50 TL üzerindedir.

Bütün bu gerçekliklerin yanında son dönemlerde basında yer alan iddialara göre, iktidarın "Bölgesel Asgari Ücret" modeli üzerinde çalışma yürüttüğü iddia edilmiştir. Söz konusu iddiaya göre, hayat pahalılığının iller ve bölgeler arasında farklılık gösterdiği gerekçesiyle farklı bölgelerde farklı asgari ücret uygulanması gündeme getirilmektedir. Bölgesel asgari ücret uygulaması, ücretin belirlenmesinde "bölgesel hayat pahalılığı" gerekçesini öne çıkarsa da Türkiye'nin ekonomik ve sosyal koşulları açısından ciddi eşitsizlikler yaratma potansiyeline sahiptir. Özellikle ekonomik olarak daha dezavantajlı bölgelerde yaşayan işçilerin daha düşük ücretlere mahkûm edilmesi, bölgesel yoksulluk ve düşük ücret sarmalının derinleşmesine yol açabilecektir. Ayrıca düşük ücretlerin yatırım çekme aracı haline getirilmesi, bölgeler arasında bir "ucuz emek rekabeti" yaratma riskini beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla bugün tartışılması gereken mesele, asgari ücretin bölgelere göre aşağıya çekilmesi değil, milyonlarca işçinin yaşamını sürdürebilmesini sağlayacak insan onuruna yaraşır bir ücret düzeyinin nasıl güvence altına alınacağıdır.

Bu bağlamda:

1. Son günlerde kamuoyuna yansıyan “bölgesel asgari ücret” iddiaları Bakanlığınız tarafından bilinmekte midir? Bakanlığınızın bölgesel asgari ücret uygulamasına yönelik herhangi bir çalışması, taslağı veya hazırlığı bulunmakta mıdır?
2. Bakanlığınız bünyesinde bölgesel asgari ücret konusunda kurulmuş herhangi bir çalışma grubu, komisyon veya bürokratik hazırlık mekanizması bulunmakta mıdır? Varsa bu çalışma ne zaman başlatılmıştır ve kimler tarafından yürütülmektedir?
3. Bölgesel asgari ücret uygulanması halinde Türkiye'nin hangi bölgeleri veya illeri arasında farklı ücret düzeyleri belirlenmesi planlanmaktadır?
4. Bölgesel asgari ücret uygulamasının işçiler arasında aynı işe farklı ücret ödenmesine ve bölgeler arasında “ucuz emek rekabeti” oluşmasına neden olabileceği yönündeki değerlendirmeler Bakanlığınız tarafından yapılmış mıdır?
5. Bölgesel asgari ücret uygulanması halinde ekonomik olarak daha dezavantajlı bölgelerde yaşayan işçilerin daha düşük ücret almasının önüne geçmek için hangi sosyal ve hukuki güvenceler öngörülmektedir?
6. Bölgesel asgari ücret uygulaması gündeme getirilecekse, Bakanlığınız bu konuda Türkiye'deki sendikaların, işçi konfederasyonlarının ve emek örgütlerinin görüşünü almış mıdır? Alınmadıysa neden alınmamıştır?
7. Asgari Ücret Yönetmeliği'nde yer alan “milli seviyede tek asgari ücret” ilkesi ve 2026 yılı Asgari Ücret Tespit Komisyonu kararındaki “milli seviyede tek asgari ücret tespiti” hükmü dikkate alındığında, bölgesel asgari ücret uygulamasına geçilebilmesi için herhangi bir mevzuat değişikliği yapılması planlanmakta mıdır?
8. 2026 yılı için net 28.075,50 TL olarak belirlenen asgari ücretin, Ağustos 2026 itibarıyla 38.318 TL'ye ulaşan açlık sınırının altında kalması karşısında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
9. Asgari ücretin belirlenmesinde dört kişilik bir ailenin gıda, barınma, ulaşım, sağlık, eğitim ve diğer zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için gerekli gelir düzeyi dikkate alınmakta mıdır? Alınmıyorsa bunun gerekçesi nedir?
10. Asgari ücretin belirlenmesinde TÜİK'in enflasyon verilerinin yanı sıra sendikaların, üniversitelerin ve bağımsız araştırma kuruluşlarının açıkladığı açlık ve yoksulluk sınırı araştırmaları hangi ölçüde dikkate alınmaktadır?

11. Yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında asgari ücretin yıl boyunca reel olarak erimesini önlemek amacıyla asgari ücretin yılda en az iki kez yeniden belirlenmesine yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?

12. Asgari ücretin belirlenmesinde yalnızca yıllık enflasyon oranının değil, işçilerin gerçekleşen yaşam maliyetlerinin ve gıda fiyatlarındaki artışın esas alınmasını sağlayacak yeni bir hesaplama yöntemi oluşturulması planlanmakta mıdır?

13. Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun mevcut yapısının demokratik temsil açısından yeterli olduğu düşünülmekte midir? Komisyonun yapısının işçi konfederasyonları, farklı sendikal örgütlenmeler ve bağımsız emek örgütlerinin daha etkin katılımını sağlayacak biçimde değiştirilmesi gündemde midir?

14. Komisyon'da işçi tarafının yalnızca en fazla üyeye sahip işçi kuruluştan tarafından belirlenen beş temsilciyle temsil edilmesi yerine, farklı işçi konfederasyonlarının ve sendikal örgütlerin üye sayılarını dikkate alan daha çoğulcu bir temsil modeline geçilmesi planlanmakta mıdır?

15. Bölgesel asgari ücret uygulaması gündeme getirilecekse, Bakanlığınız bu konuda Türkiye'deki sendikaların, işçi konfederasyonlarının ve emek örgütlerinin görüşünü almış mıdır? Alınmadıysa neden alınmamıştır?